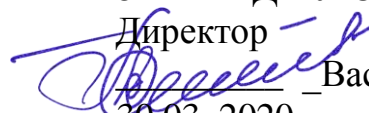

**МІНІСТЕРСТВО НАУКИ ТА ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДНЗ « КИЇВСЬКИЙ ПОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ З ПОСИЛЕНОЮ ВІЙСЬКОВОЮ ТА
ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор – Василь ПЕТРОВИЧ
30.03. 2020

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ВИКЛАДАЧАМ ТА МАЙСТРАМ ВИРОБНИЧОГО
НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

КИЇВ 2020

Сучасне суспільство диктує нові вимоги та робить перед людиною нові виклики, зокрема, пов'язані з активним засвоєнням інформаційних технологій та впровадженням їх у різні сфери діяльності.

В освітньому процесі дистанційне навчання з часом набуває все більш означених та яскравих рис. Все частіше педагоги звертаються до ІТ для викладання власних уроків, створюють особисті сайти, економлячи власний час, відвідують онлайн-вебінари та конференції для самоосвіти та підвищення власної кваліфікації, звертаються до соціальних мереж. Важко знайти педагога сучасності, який не має власної електронної пошти чи не володіє хоча б одним інтернет-ресурсом для викладання дисципліни чи для зворотного зв'язку зі здобувачами освіти.

Більш детально про це та інше можна дізнатися у цих методичних рекомендаціях.

Головна мета цих рекомендацій – стати в пригоді викладачам та майстрам виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти для створення оригінальних уроків загальноосвітнього циклу та виробничого навчання, для налагодження практично безперервного зв'язку з усіма учасниками освітнього процесу (проведення батьківських зборів, виховних годин тощо).

Завдання цих методичних рекомендацій не лише поради, якими вебресурсами користуватися у впровадженні дистанційної форми навчання, але й вказати на необхідність уніфікувати форму і зміст уроків дистанційного навчання відповідно до навчальних планів та програм.

Дотримання цих рекомендацій дозволяє зробити структуру дистанційного навчання більш зрозумілою для здобувачів освіти та суттєво полегшує роботу викладача та майстра виробничого навчання.

Навчання онлайн як основа безперервної освіти спрямоване на оволодіння здобувачами освіти навичок самостійної освітньої роботи, на формування в них ключових компетентностей.

Специфіка дистанційного навчання, що базується на телекомунікаційних технологіях, Інтернет-ресурсах і послугах, впливає на способи відбору і структуризації змісту, способи реалізації тих чи інших методів і організаційних форм навчання, що суттєво впливає на функціонування всієї системи. Здобувач освіти відбирає й оброблює інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. У центрі пізнання знаходиться проблема, яка вимагає роботи думки для її розв'язання. Пізнавальна, мисленнева діяльність індивіда дозволяє йому виходити за межі отриманої інформації, будувати нове знання. Роль мережевого викладача полягає в тому, щоб допомогти здобувачеві освіти, стимулювати його до самостійних роздумів, відкриттів, нових поглядів на досліджуване явище, предмет. Водночас викладач та здобувач освіти залишаються учасниками цього процесу в активному діалозі.

Технології дистанційного навчання можуть використовуватись за необхідності проведення занять через мережу Інтернет під час карантину; участі в інтернет-проектах, конкурсах; отриманні консультацій тощо. Про це свідчить наказом МОН України від 14.07.2015 № 761(закон по загальну середню освіту)

Зміст цього наказу на часі зараз і може бути застосований до закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Дистанційне навчання організовується за умови наявності відповідного кадрового й системотехнічного забезпечення та здійснюється через такі форми: самостійна робота; навчальні заняття; контрольні роботи.

Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є лекція, семінар, урок, консультації та інші.

Рішення щодо навчання за дистанційною формою приймається педагогічною радою та оформлюється наказом керівника закладу загальної середньої освіти.

Рекомендуємо:

1. Під час організації дистанційного навчання чітко дотримуватися нормативно-правового забезпечення з цього питання.

2. З метою забезпечення організації освітнього процесу та виконання освітніх програм використовувати інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й вебсервіси в синхронному та асинхронному режимі, вебресурси, розроблені педагогами, практикувати індивідуальні консультації та самостійне опрацювання навчального матеріалу.

3. Інформувати всіх батьків здобувачів освіти про особливості освітнього процесу в період карантину.

4. Надати обов'язкові рекомендації здобувачам освіти щодо використання вебресурсів, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо.

5. Для ефективного впровадження системи дистанційного навчання передбачити форми зворотного зв'язку (контролю) зі здобувачами освіти та їх батьками.

6. Використати можливість електронного кабінету закладу освіти з розміщенням на ньому інформаційних матеріалів та посилань на додаткові ресурси (відео, завдання, тести) та корисні ресурси для самоосвіти.

7. Перевіряти не апробовані вчителями вебресурси на їх відповідність освітнім програмам та віку здобувачів освіти, доступність та безпеку.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного формату навчання

1. Електронний кабінет ДНЗ «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою»

Дистанційна форма навчання в ДНЗ «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою» має свої прояви ще від початку активного впровадження інформаційних технологій. І причиною для звернення до такого формату став свого часу тривалий карантин. У коледжі робочою групою зі здобувачів освіти та керівників групи операторів з обробки програмного забезпечення створений під керуванням системи дистанційного навчання Moodle електронний кабінет ДНЗ «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою», який поступово удосконалювався. І сьогодні, коли постала необхідність звернутися до спілкування онлайн через суспільну необхідність, пов'язану з пандемією та, відповідно, карантином, цей сайт отримує нове життя.

Електронний кабінет коледжу досить зручний у користуванні, доступності та конфіденційності як для викладачів та майстрів виробничого навчання, так і для здобувачів освіти.

Електронний кабінет ДНЗ «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою» становить єдину платформу інформаційно-комунікаційних технологій, що об'єднується в єдину систему та забезпечує взаємодію всіх суб'єктів дистанційного навчання.

На сайті значною мірою використовують вебресурси навчальних дисциплін (або посилання на них), які можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- плануюча документація (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованою перевіркою результатів, тестування з перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище вебресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Отже, центральним компонентом навчальної дисципліни у дистанційному навчанні є дистанційний курс.

Кожен курс повинен мати:

- якісне інформаційне наповнення;
- структуру навчально-методичних матеріалів;
- логіку вивчення навчального курсу;
- чіткий графік виконання студентами навчального плану;
- критерії, засоби і системи контролю та оцінювання;
- налагоджену систему взаємодії студента і викладача.

Викладач має змогу самостійно створювати дистанційні курси та редагувати їх за необхідності. Здобувач освіти можуть дистанційно, через Інтернет (у разі, якщо він зареєстрований у системі Moodle КПК) ознайомитися з навчальним матеріалом, отримати завдання, надати результати, пройти контроль знань (тестування).

Доступ до ресурсів навчального порталу Moodle КПК персоніфікований. Логін та пароль доступу здобувач освіти отримує від майстра виробничого навчання або класного керівника під контролем яких відбувається реєстрація навчальної групи, а той - в адміністратора серверу, який здійснює реєстрацію в системі Moodle. Педагоги проходять реєстрацію самостійно.

Дистанційна форма навчання подібного типу може бути використана як засіб навчання для здобувачів освіти різних форм навчання на всіх етапах навчальної діяльності під час вивчення певних дисциплін.

Відповідно до нормативних актів МОН України навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота, навчальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Самостійне вивчення навчального матеріалу дистанційної форми передбачає використання навчальних матеріалів, які здобувачі освіти отримують через Інтернет.

Уроки зі здобувачами освіти можуть проводитися дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану. В асинхронному режимі здобувачі освіти можуть отримувати конспект уроку з текстовою та графічною інформацією або посилання на аудіовізуальний запис навчального матеріалу чи підручник (посібник). У синхронному режимі (режимі реального часу) може використовуватися текстовий чат та вебіари.

Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Результати виконання можуть бути представлені (завантажені) у СДН.

Лабораторне заняття може проводитися з посиланням на використання відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

До інших видів навчальних занять у здійсненні освітнього процесу можуть належати ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись дистанційно у синхронному або асинхронному режимі.

Крім зазначеного можна в кабінеті контролювати за необхідності, наскільки активні учасники освітнього процесу (можна бачити час та дату останнього відвідування сайту)

Система дистанційного навчання Moodle має засоби автоматизованого оцінювання, формування та показу журналу оцінок. Тому відповідно до встановленого розподілу балів викладач повинен встановити оцінки у налаштуваннях елементів дистанційного курсу (тести, завдання, лекції).

Важливо, що використовувана навчальна платформа дає можливість викладачам створювати тести.

Тести мають за мету перевірку (самоперевірку) ефективності засвоєння матеріалу. Вони можуть відрізнятися цільовим призначенням: самоконтроль, перевірка поточних знань, підсумковий контроль. Відповідно, тести можна розробляти з окремих тем (модулів) та з дисципліни в цілому.

Готуючи тести, які будуть використовуватися у електронному кабінеті коледжу, слід продумати та визначити для кожного тесту такі атрибути і параметри:

- тип тесту (для самоконтролю, вхідного, проміжного, підсумкового контролю);
- види питань у тесті (правильно/неправильно, одинарний або множинний вибір правильних відповідей, зіставлення визначень і варіантів відповідей, числова відповідь, коротка відповідь з введенням з клавіатури та інші);
- максимальна кількість балів за увесь тест;
- бальна оцінка за кожну вірну відповідь;
- прохідний бал;
- режим видачі питань студенту (вибіркові або усі питання з запропонованих);
- відведений час для тестування;
- кількість спроб.

Для роботи з тестами система Moodle має спеціальний вид діяльності — *Тест*. Тести можуть створюватися у самій системі, або імпортуватися з спеціального структурованого текстового файлу.

Перевірка та оцінювання відповідей на контрольні тести здійснюється автоматично системою дистанційного навчання, або викладачем.

Кожне тестове питання у СДН Moodle має свій параметр максимальної кількості балів за правильність відповіді. Рекомендується приводити у відповідність сумарну максимальну кількість балів за питання, що входять до тесту, з максимальною кількістю балів за увесь тест.

Перелік освітніх джерел та онлайн-платформ на допомогу педагогам в організації дистанційного навчання

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки [№1/9-154](#) від 11 березня 2020 року, за змістом якого в зв'язку з упровадженням карантину слід розробити заходи щодо забезпечення проведення навчальних занять за допомогою дистанційних технологій відповідно до навчальних планів та програм (пункт 4 листа) та організувати й виконувати інші види робіт, зокрема, організаційно-педагогічну, методичну, наукову тощо в дистанційному режимі (розділ 5 листа) усі заклади освіти, незалежно від форми власності та сфери управління (дошкільна, загальна середня, позашкільна, професійна (професійно-технічна), фахова передвища, вища, післядипломна освіта) активно впроваджують дистанційне навчання в освітній процес.

Для ефективної роботи всіх учасників освітнього процесу пропонуємо найчастіше використовувані онлайн-можливості, які можуть стати у пригоді кожному педагогічному працівникові, зокрема, радимо:

- розглянути можливості використання безкоштовного сервісу Google Classroom, ClassDojo Portfolios, Edmodo, Go Pollock, Lecture Racing Електронної освітньої платформи «МійКлас», як альтернативу електронному кабінету коледжу;
 - ефективно створювати закриті спільноти в соціальних мережах (Вайбер /Телеграм/ Фейсбук /Інстаграм) за визначеними спільно з батьками, педагогами й здобувачами освіти принципами організації груп та правилами спілкування, навчання, тестування;
 - практикувати уроки через Skype, Zoom;
 - готувати завдання на самостійне опрацювання через платформи [Padlet Folks](#), Kahoot, Quizz, IDroo, Miro;
 - використовувати інструменти спілкування в дистанційному навчанні відповідно до наявного системотехнічного забезпечення (електронна пошта, форум, чат, відеоконференція, блог тощо);
 - активно використовувати вебресурси для самоосвіти: EdEra, iLearn, Prometheus, Розумники, Освіторія, Youtube-контент (освітні Youtube-канали, відеоролики тощо)
- [Inspiration](#) – програма, що допомагає візуалізувати навчальний процес. Разом зі здобувачами освіти на заняттях можна створювати діаграми, картки та схеми.
 - [Plickers](#) – мобільний додаток, який “зчитує” спеціальні картки з відповідями учнів за лічені секунди та виводить статистику на екран телефону вчителя. Додаток використовують для швидкої перевірки, аби дізнатись, чи розуміють учні поняття та чи освоюють ключові навички.
 - [Kahoot!](#) – навчальна програма, що складається з ігор. Тут можна зробити серію запитань з кількома варіантами відповідей. Формат і кількість запитань залежать від автора. Є можливість додавати відео, зображення та діаграми.
 - [H5P](#) – полегшує створення, поширення та використання контенту і програм HTML5, дозволяє створювати інтерактивний вміст, який поділятиметься на кілька категорій: ігри, мультимедіа, запитання та соціальні мережі.

- Podll – набір інструментів для вчителів мов, створений для розробки більш динамічних курсів. Це одна з технологій онлайн аудіо- та відеозйомки, що доступні для навчального процесу.
- TurnItIn – інструмент, що допомагає педагогам перевіряти роботи учнів на наявність неправильного цитування та плагіату. Програма порівнює їх із найточнішою базою даних для порівняння текстів. Turnitin вказує обсяг матеріалу, який збігається зі змістом бази даних, що дозволяє педагогам дізнатися, яка частка письмової роботи не оригінальна. Збіг виділяється різними кольорами із зазначенням оригінальних джерел.
- Moodle – платформа для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, зокрема й дистанційного.
- Open edX – безкоштовна система керування курсами. Платформу використовують для розміщення масових відкритих онлайн-курсів, а також для невеликих класів та навчальних модулів.
- PhET – набір інтерактивних комп'ютерних моделей на основі наукових досліджень для навчання та вивчення фізики, хімії, математики та інших наук. PhET-моделювання можна запустити в мережі або завантажити безкоштовно з сайту PhET. Симуляції – це анімовані, інтерактивні та ігрові середовища, де здобувачі освіти навчаються через дослідження.
- Graasp – платформа, що дає змогу вчителям створювати віртуальні дослідницько-навчальні простори, структуровані відповідно до фаз навчального процесу. Викладачі та майстри виробничого навчання можуть дати посилання на ці простори своїм здобувачам освіти, що дозволить їм навчатися як індивідуально, так і в групах.

- використовувати такі інструменти для спільної роботи викладачів та здобувачів освіти:

<https://onlinetestpad.com/ua> - конструктор тестів, опитувань, кросвордів, ігор та комплексних завдань;

<https://learningapps.org> – готові навчальні вправи та інструменти для створення тестів, завдань;

Google-документи.

-переглянути:

Рекомендації РОІППО щодо організації освітнього процесу в умовах карантину <http://roippo.org.ua/activities/recomendation.php>

Студія онлайн-освіти Educational Era <https://www.ed-era.com/>

iLearn (<https://ilearn.org.ua/>) – цікаве, безкоштовне і доступне 24/7 навчання: онлайн-курси з основних предметів ЗНО, вебінари з найкращими репетиторами Києва, тести, підкасти, матеріали для самопідготовки .

Prometheus <https://prometheus.org.ua/> Онлайн курси України і світу із різних предметів та різноманітних напрямків для вчителів та учнів

Каталог електронних освітніх ресурсів Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://urok.ippo.kubg.edu.ua/>

Інтерактивні підручники Edera (математика, біологія, укр. мова, історія України, фізика, географія, біологія) <https://www.ed-era.com/books/>

Мультимедійні підручники КМ Медіа (з відео і можливістю читати на телефонах) <http://kmmedia.com.ua/books/>

Українська програма – каталог е-підручників, відео, аудіокниг для школи <http://ukrprog.com/>

Розумники – придбання (диски та скачування з сайту) ліцензійних МОН е-підручників (педагогічні програмні засоби, тести, лабораторні практикуми та інше) <http://rozumniki.net/>

Нова школа - навчальні диски для школярів (каталог ресурсів всіх предметів) <http://novashkola.com.ua/>

Електронні версії підручників <https://e-pidruchnyky.net/>

Безкоштовні онлайн-тренінги для освітян: <http://prosvita.tilda.ws>

Видавництво педагогічної преси та літератури "Шкільний світ":
<http://www.osvita.ua.com>

Безкоштовний відео редактор: <http://www.videosoftdev.com/ru>

Сервіс для створення тестів, вікторин <https://getkahoot.com>

Ви можете додати ваші особисті презентації PowerPoint і ділитися ними з усіма безкоштовно: <http://www.slideboom.com>

Поділитися тим, що педагог знає та любить за допомогою презентацій, інфографіки тощо: <http://www.slideshare.net>

- скористатися інформаційними освітніми ресурсами Інтернет в Україні:

- <http://tvoi-kollegi.net> – на цьому порталі кожен може поділитися своїм власним досвідом;
- <http://rubook.ru> – Каталог освітніх сайтів;
- <http://www.education-catalog.info> – Каталог освітніх сайтів;
- <http://www.educatalog.ru> – Каталог освітніх сайтів;
- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. Г. Вернадського, Київ;
- <http://www.nas.gov.ua/> – Національна Академія Наук України;
- <http://www.osvita.ua> – Освіта в Україні, тестування, вища освіта, школа, вчитель, законодавство, новини, ВНЗ, зовнішнє незалежне оцінювання;
- <http://dic.academic.ru/searhall.php> – За словниками та енциклопедіями;
- <http://www.rada.gov.ua> – Сайти Верховної Ради України з доступом до електронних матеріалів парламентської бібліотеки;
- <http://www.lichnosti.ua> – Особистості. Мета проекту – створити відкритий банк даних біографій видатних, значних, відомих, знаменитих особистостей для історії цивілізації;
- <http://www.easymath.com.ua> – Математика – це просто! На сайті представлені теорія і методика розв'язування різноманітних математичних задач;
- <http://www.master-test.net> – Сайт програми Майстер Тест – система, що дозволяє реєструвати та здійснювати тестування в режимі онлайн;
- <http://www.xvatit.com> – Інтернет портал для молоді та людей, що займаються їх освітою;
- <http://www.vcity.com.ua> – Оперативна інформація про події в Україні і за кордоном, які пов'язані з освітою. Інноваційні проекти, а також новини освіти, події, форум, каталог сайтів, пошта;

- <http://www.o-svit.iatp.org.ua> – про освіту в Україні та за кордоном;
- <http://www.ednu.kiev.ua> - Освітня мережа України;
- <http://www.unisvit.com> - Університети світу;
- <http://www.edu.kiev.ua> - Головне управління освіти і науки Київської міської держадміністрації;
- <http://www.ictme.edu-ua.net> - Інститут змісту і методів навчання;
- <http://www.ln.com.ua/kaman> - Київська асоціація «Мала академія наук»;
- http://www.mon.gov.ua/smc_se/ - Науково-методичний центр середньої освіти МОНМС України;
- <http://kno.rada.gov.ua> – Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти;
- <http://www.profi.org.ua> – Портал професійного консультування молоді;-
- <http://www.svit-pk.com.ua> – Світ ПК. Учитель-учителю. На даному порталі ви можете знайти (додати свої): план-конспект з інформатики; роздатковий матеріал; цікаві статті; інструктивні вказівки;
- <http://knoserg.usoz.ua> – Слово вчителя. Великий архів матеріалів для школи;
- <http://teachlab.usoz.ua> – Творча лабораторія вчителя інформатики;
- <http://ridnamova.sk.ua> – Українська мова та література. Конспекти уроків з української мови та літератури для викладачів загальноосвітніх шкіл;
- <http://www.ukrmovaln.dp.ua> – Українська мова та література. Методичні матеріали до уроків та конкурсів. Календарне планування, тематична атестація, атестація педпрацівників, розробки уроків;
- <https://dostupnaosvita.com.ua/> - сайт Доступна освіта. Для викладачів української мови, літератури та історії;
- <http://uchitell.usoz.ru> – Учитель історії. Авторські матеріали: електронні тести, тематичні слайд-шоу, пазли, відеоуроки, анімовані схеми, навчальні флеш-ігри;
- <http://centro.at.ua> – Центр психології і методики розвивального навчання;
- <http://www.sp.bdpu.org> – Шкільна фізика. На сайті зібрано теоретичні матеріали, задачі, тести, лабораторні та демонстраційні роботи, методичні рекомендації з курсу фізики середньої школи. Кожен зареєстрований на сайті отримує власну теку для створення особистої сторінки та розміщення своїх методичних матеріалів;
- <http://urok.ipro.kubg.edu.ua/> - Каталог електронних освітніх ресурсів (усі шкільні предмети). Сайт містить розробки презентацій, відео та конспектів до уроків, що створюють педагоги столиці під час навчання на курсах підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;
- <https://dystosvita.gnomio.com/> - Дистанційні курси сайту Інформатика-ДистОсвіта;
- <http://informatik.at.ua/> Інформатика для вчителя;
- <http://www.informatik.kz/> Викладання і вивчення інформатики;
- <http://informatic.at.ua/> Сайт вчителів інформатики міста Житомир;
- <https://informatika-resurs.jimdofree.com/>-електронний ресурс «Інформатика»;

- <http://met-inform-uzh.ucoz.ua/dir/24> Сайт методичного об'єднання вчителів інформатики міста Ужгорода Закарпатської області;
- www.education.gov.ua - офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
- www.zakon.gov.ua - сайт Верховної Ради України, законодавча база
- www.edu-ua.net - юридична інформація;
- www.ednu.kiev.ua/index_u.htm - інформація про міжнародні спонсорські організації, гранти;
- www.mon.gov.ua/sms_se - нормативно-методичні матеріали, перелік програм та підручників;
- www.ednu.kiev.ua/index_u.htm - освітянська мережа України. Інформація про будь-який навчальний заклад математики, інформатики, фізики та астрономії;
- <http://www.dlab.kiev.ua> - сайт Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій і систем;
- <http://world.freeglobus.com> - теорія та нові підходи до вивчення географії.

- сприяти навчанню здобувачів освіти - випускників щодо **підготовки до ЗНО-2020** через індивідуальні консультації, самостійну підготовку на вебресурсах:

- УЦОЯО <http://testportal.gov.ua/>,
- ЛРЦОЯО <https://lv.testportal.gov.ua/>

платформах:

- Prometheus <https://prometheus.org.ua/>,
- iLearn (школярі) <https://ilearn.org.ua/>,
- <https://studway.com.ua/ilearn/>.

- проводити тестовий контроль засвоєння знань за допомогою наступних ресурсів:

- Онлайн-тестування “Тесторіум” – тестування ЗНО
- Онлайн-тестування “Майстер-тест”
- Google-test (з виставленням оцінок)
- MyTest (редактор-приклад)
- Вікторини Quizizz
- Алгоритм роботи з Plickers
- OnlineTest Pad – конструктор тестів, опитувань, логічних завдань тощо.

Викладачам та майстрам виробничого навчання завжди слід пам'ятати, що вчитися ніколи не пізно. Тому у пригоді стануть також **спільнота активних освітян Всеосвіта** (<https://vseosvita.ua/>) та онлайн-школа НаУрок (<https://naurok.com.ua/>), де можна побувати на навчальних вебінарах різної тематики, отримати сертифікати, які зараховуються як курси підвищення кваліфікації. На сайтах цих спільнот можна знайти цікаві навчальні матеріали та тести. За необхідності можна за допомогою конструктора тестів на цих сайтах можна створювати й власні тести. Є також можливість розміщувати власні розробки та теж отримувати сертифікати. Важливо, що тут є можливість також для залучення здобувачів освіти до предметних олімпіад.

Для самовосвіти можна також **викладачам та майстрам виробничого навчання** застосовувати навчальний сайт **Освітній хаб міста Києва** (<https://eduhub.in.ua/>), який складається з ряду курсів, кожен з яких містить певну кількість корисних та цікавих відеоуроків, переглянувши які, можна пройти тестування на засвоєння та отримати свідоцтво в кінці проходження того чи іншого курсу.

Таким чином, ми розглянули можливості сучасного педагога, особливо в умовах карантину, проводити якісні та цікаві уроки, спілкуватися з усіма учасниками освітнього процесу та самовдосконалюватися. Поки горить велике серце справжнього педагога – освітній процес не загасне в будь-яких умовах.

Деякі терміни та поняття дистанційного навчання, про які треба знати

Дистанційна форма навчання - форма організації і реалізації освітнього процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіально (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників віч-на-віч, інакше, коли учасники територіально знаходяться поза межами можливої безпосередньої навчальної взаємодії і коли у процесі навчання їх особиста присутність у певних навчальних приміщеннях закладу освіти не є обов'язковою).

Технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет.

Вебсередовище дистанційного навчання — системно організована сукупність вебресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням.

Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси — систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за

допомогою веббраузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Система управління дистанційним навчанням — програмне забезпечення, що призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу.

Система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) — програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі вебресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих вебресурсів.

Суб'єкти дистанційного навчання — особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо).

Синхронний режим — взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у вебсередовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо).

Асинхронний режим — взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо.

Інструменти спілкування у дистанційному навчанні

Електронна пошта – це стандартний сервіс Інтернету, що забезпечує передавання повідомлень, як у формі звичайних текстів, які в інших формах (програмах, графіці, звуках, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У системі освіти електронна пошта використовується для організації спілкування викладача та здобувача освіти, а також здобувачів освіти між собою.

Форум – найпоширеніша форма спілкування викладача та здобувачів освіти у дистанційному навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Програмне забезпечення форумів дозволяє приєднати різні файли певного розміру. Кілька форумів можна об'єднати в один великий. Наприклад, під час роботи малої групи учнів над проектом, створюються форуми для кожної окремої групи з метою спілкування під час проведення дослідження над вирішенням поставленого для даної групи завдання, потім – обговорення загальної проблеми проекту усіма учасниками навчального процесу (вебконференція).

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативного спілкування людей через Інтернет. Є кілька різновидів чатів: текстовий, голосовий, аудіовідеочат. Найбільш поширений текстовий чат. Голосовий чат дозволяє спілкуватися за допомогою голосу, що під час вивчення іноземної мови у дистанційній формі є важливим моментом. В освітніх цілях за необхідності можна організувати спілкування в чатах з

носіями мови. Це реальна можливість мовної практики, яка проводиться у рамках запропонованої для дискусії проблеми, сумісної проектної діяльності, обміну інформацією.

Відеоконференція – це конференція реального часу в on-line режимі. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Для якісного проведення відеоконференції, як і телеконференції, необхідна її чітка підготовка: створення програм (цим займається мережевий викладач), своєчасна інформація на сайті і розсилка за списком (виконує педагог-куратор). Відеоконференція – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених класах», коли учні і викладач знаходяться на відстані. Отже, обговорення й прийняття рішень, дискусії, захист проектів відбуваються у режимі реального часу. Викладач і учні можуть бачити один одного, викладач має можливість супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Блог. Це форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей. В Інтернет-курсі з мови технології блогу можна використовувати під час навчання у колективі. Наприклад, автор (один учень чи їх група) виконав певне завдання (твір, есе), яке розміщується на сайті свого мережевого щоденника (блогу), потім автор блогу дає можливість іншим учням прочитати і прокоментувати розміщений матеріал. У учнів з'являється можливість обговорення й оцінки якості публікації і коментарів іноземною мовою, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок.

Середовище Classroom дозволяє організувати онлайн навчання, використовуючи відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Вчитель має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

Соціальні мережі та Viber дозволяють створювати закриті групи, чати, обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Використані джерела:

1. Методичні рекомендації щодо формування дистанційних курсів та використання дистанційних технологій в освітньому процесі ОНАЗ ім.О.С.Попова
2. <http://www.nmc.org.ua/>
3. <http://school3.rosvita.rv.ua/>